

Η Μαθησιακή Στήριξη: ένας νέος θεσμός στα σχολεία

Τμήμα Σχολικής Ψυχολογίας - Γυμνάσιο Λύκειο Ώθηση

Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου, MEd, MSc
Φιλολόγος - Ειδική Παιδαγωγός
Εξειδίκευση στις
Μαθησιακές Δυσκολίες
και Αναπτυξιακές Διαταραχές
a.papadopoulou@othisi.edu.gr

Σοφία Συμιδαλά, MSc
Κλινική Ψυχολόγος,
Υπεύθυνη Τμήματος Σχολικής Ψυχολογίας
Εξειδίκευση στη
Γνωσιακή Συμπεριφορική Ψυχοθεραπεία (CBT)
s.simidala@othisi.edu.gr

Οι μαθησιακές δυσκολίες από τα τέλη του 18ου αιώνα, μαζί με την ανάπτυξη της παιδαγωγικής, της ψυχολογίας και της ιατρικής, αρχίζουν όλο και περισσότερο να μελετώνται. Οι μελέτες που διεξάγονται τις τελευταίες δύο δεκαετίες στις αναπτυγμένες χώρες, έχουν οδηγήσει στην σταδιακή αποδοχή όλων των διαφορετικών εκπαιδευτικών αναγκών και τη δημιουργία ειδικού υποστηρικτικού πλαισίου για την πλήρη ένταξη των μαθητών στα εκάστοτε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα (Bryant, Smith & Bryant, 2008. Lipsky & Gardner, 1997).

Στο νέο 'Σχολείο για όλους', οι εκπαιδευτικοί καλούνται να λάβουν την κατάλληλη εκπαίδευση καθώς και την στήριξη από εξειδικευμένο προσωπικό, έτσι ώστε να διαχειριστούν την πρόκληση του όλοι οι μαθητές τους, ανεξαρτήτως δυσκολιών, να μπορούν να εξελιχθούν (Flem & Keller, 2000. Hughes, Schumm & Vaughn, 1996).

Είναι σημαντικό να αναφερθεί πως οι μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες διεθνώς κυμαίνονται από το 5% έως και το 20%. Αποτελούν, συνεπώς, σημαντικό μέρος του μαθητικού πληθυσμού (Robards, 1994). Οι αρχές της συμπερίληψης (inclusion) όλων των μαθητών στο σχολείο, οι οποίες ταυτίζονται πλήρως με τις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων περί ισότητας, ποιότητας εκπαίδευσης για όλα τα παιδιά, καθιστούν σε κάποιες περιπτώσεις απαραίτητη και την εξατομικευμένη φροντίδα των μαθητών από εξειδικευμένο εκπαιδευτικό προσωπικό εντός του σχολείου, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι κάθε παιδί θα μπορέσει να επιτύχει το μέγιστο των δυνατοτήτων του.

Γενικότερα, ένα πρόγραμμα Μαθησιακής Στήριξης θα πρέπει να επιδιώκει την ανάπτυξη της αυτονομίας του μαθητή, τη συνεχή βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του, την παροχή ευκαιριών στο να πετύχει το μέγιστο των δυνατοτήτων του και την εξασφάλιση ενός περιβάλλοντος αναγνώρισης και αποδοχής, ώστε ο μαθητής να νιώθει χαρούμενος εντός του σχολικού πλαισίου (Γενά, 2001).

Πώς λειτουργούν τα τμήματα Μαθησιακής Στήριξης

Στην προσπάθεια της ομαλής ένταξης όλων των παιδιών και εφήβων στην σχολική τάξη, ο ειδικός παιδαγωγός του τμήματος Μαθησιακής Στήριξης καλείται να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο. Οφείλει να πλαισιώνει τους εκπαιδευτικούς του σχολείου με υλικό και ενημέρωση, να συνεργάζεται με το σύνολο του προσωπικού του σχολείου και τους γονείς, να παρέχει εξειδικευμένη υποστηρικτική βοήθεια στους μαθητές εκείνους που το έχουν ανάγκη και τέλος να εστιάζει την προσοχή του σε όλους τους μαθητές, που πιθανώς να έχουν ανάγκη κάποιας μορφής μαθησιακής στήριξης στην συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Ο ειδικός παιδαγωγός αποτελεί τον καθοριστικό παράγοντα της μαθησιακής εξέλιξης του κάθε μαθητή, καθώς, α) συνεργαζόμενος με τους εκπαιδευτικούς της τάξης αναλύει τα μαθησιακά στοιχεία του κάθε παιδιού, β) θέτει εξατομικευμένους στόχους μάθησης, γ) σχεδιάζει το πλαίσιο επιτυχούς εργασίας, δ) προβαίνει σε εσωτερικές διαφοροποιήσεις της διδασκαλίας και ε) εφαρμόζει ειδικά παιδαγωγικά μέτρα και αξιολογεί την μαθησιακή πρόοδο. Επιπλέον, φροντίζει για την καλλιέργεια και ανάπτυξη του ομαδικού πνεύματος ανάμεσα σε όλους τους μαθητές και δημιουργεί τις κατάλληλες παιδαγωγικές ευκαιρίες, ώστε κάθε μαθητής να εντοπίζει και να αναγνωρίζει τις ικανότητες και τις αδυναμίες του. Σύμφωνα με τον Σούλη (2002), ο ειδικός παιδαγωγός ασκεί, επίσης, ιδιαίτερο συμβουλευτικό και καθοδηγητικό ρόλο στους γονείς των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, δίδοντάς τους εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στο οικογενειακό περιβάλλον, έτσι ώστε να στηρίξουν περαιτέρω την πρόοδο του.

Οι έρευνες συγκλίνουν στα πολλαπλά οφέλη των τμημάτων μαθησιακής υποστήριξης για τους μαθητές, το εκπαιδευτικό προσωπικό αλλά και τους γονείς των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες. Οι μαθητές βελτιώνονται και ακολουθούν με μεγαλύτερη άνεση τα μαθήματα της τάξης, νιώθουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και έρχονται πιο κοντά στους προσωπικούς τους στόχους. Ταυτόχρονα, οι γονείς, σύμφωνα με τις έρευνες, ωφελούνται στο επίπεδο του ότι βρίσκουν ένα πλαίσιο μέσα στο χώρο του σχολείου, το οποίο φροντίζει το παιδί τους σε επίπεδο μαθησιακό, συναισθηματικό και κοινωνικό. (Ελευθεριάδου 2015). Τέλος, οι

εκπαιδευτικοί, αναφέρουν, πως δέχονται σημαντική βοήθεια από τον ειδικό παιδαγωγό του τμήματος Μαθησιακής Στήριξης. Αυτό βοηθά σε πολλές περιπτώσεις να καταλάβουν και να διαχειριστούν μαθησιακές και κοινωνικές δυσκολίες καθώς και να νιώσουν μεγαλύτερη ασφάλεια πως με την ομαδική δουλειά όλοι οι μαθητές τους θα τα καταφέρουν εξίσου καλά. (Ελευθεριάδου 2015).

Εν κατακλείδι, τα τμήματα μαθησιακής υποστήριξης διεθνώς φαίνεται να είναι ένας θεσμός με σημαντική προσφορά στα τυπικά σχολεία και βοηθούν τους μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες τόσο στην επίτευξη των γνωστικών στόχων τους όσο και στον ψυχοκοινωνικό τομέα.

Το Τμήμα Σχολικής Ψυχολογίας του **Γυμνασίου – Λυκείου Ώθηση**, αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα ενός ειδικά σχεδιασμένου προγράμματος για τις ξεχωριστές ανάγκες του κάθε μαθητή, παρέχει εξειδικευμένη υπηρεσία Μαθησιακής Στήριξης. Οι μαθητές με μαθησιακές ιδιαιτερότητες εγγράφονται στο σχολείο με συγκεκριμένη ποσόστωση ανά τάξη, έτσι ώστε να υπάρχει ο κατάλληλος χώρος και χρόνος να λάβουν την βοήθεια που χρειάζονται και να αντεπεξέλθουν στις σχολικές απαιτήσεις. Στην συγκεκριμένη υπηρεσία εντάσσονται μαθητές που εκτιμάται ότι χρήζουν περαιτέρω εκπαιδευτικής βοήθειας για κάποιο χρονικό πλαίσιο. Η συγκεκριμένη υπηρεσία πλαισιώνεται από ειδικό παιδαγωγό και σχολικούς ψυχολόγους και στοχεύει στην πλήρη ενσωμάτωση των μαθητών στο σχολικό πλαίσιο και την κάλυψη των ιδιαίτερων αναγκών τους, ώστε να πραγματοποιήσουν τα όνειρα τους πετυχαίνοντας τους προσωπικούς τους στόχους.

Βιβλιογραφία

Bryant, Smith & Bryant, 2008. Inclusive Education for Students with Disabilities in Nigeria: Benefits, Challenges and Policy Implications.
Lipsky & Gardner, 1997 Inclusion and school reform: Transforming America's classrooms.
Robarts, 1994. Running a team for disabled children and their families
Annlaug Flem & Clayton Keller, 2000 Inclusion in Norway: a study of ideology in practice.

Schumm & Vaughn, 1996, Teachers' views of inclusion
Γενά, Α. 2001. Πρόγραμμα ένταξης παιδιών με αυτισμό στο νηπιαγωγείο και στην πρώτη δημοτικού βάσει κανονιστικών δεδομένων. Ψυχολογία, 8 (1), 221-248.
Σούλης, Σ. 2002. Παιδαγωγική της ένταξης. Από το σχολείο του διαχωρισμού σε ένα σχολείο για όλους. Τόμος Α'. Αθήνα: Τυπωθήτω. Στασινός, Δ. Π. (1985).
Ελευθεριάδου Ρ. 2015, Τμήματα Ένταξης: Απόψεις Εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής.